

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

CHRISTINE STIX-HACKL

prednesené 8. júna 2004¹

I — Úvodné poznámky

II — Právny rámec

A — Právo Spoločenstva

2. Článok 1 smernice obsahuje ustanovenia týkajúce sa pôsobnosti smernice. Okrem iného stanovuje:

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania je jedným zo štyroch súbežne prebiehajúcich konaní² týkajúcich sa výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz³ (ďalej len „smernica“). Predmetom tohto, ako aj ostatných konaní, je ochrana poskytovaná právom *sui generis* a jeho rozsah v oblasti stávkových hier.

„1. Táto smernica sa vzťahuje na právnu ochranu databáz v akejkoľvek forme.

2. Na účely tejto smernice sa ‚databázou‘ rozumie zbierka nezávislých diel, údajov alebo iných nezávislých materiálov systematicky alebo metodicky usporiadaných a individuálne prístupných elektronickými alebo inými prostriedkami.“

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Konania, v ktorých tiež dnes prednášam svoje návrhy, vo veciach C-46/02, C-203/02 a C-444/02 (rozsudok z 9. novembra 2004, Zb. s. I-10365, s. I-10415, s. I-10549).

3 — Ú.v. ES L 77, s. 20.

3. Kapitola III upravuje v článkoch 7 až 11 právo *sui generis*. Článok 7, ktorý sa týka predmetu ochrany, okrem iného stanovuje:

širovaním duplikátov, nájmom, priamym prepojením alebo inými formami prenosu. Prvý predaj duplikátu databázy v rámci Spoločenstva majiteľom práva alebo s jeho súhlasom vyčerpáva právo kontrolovať ďalší predaj tohto duplikátu v rámci Spoločenstva;

„1. Členské štáty ustanovia pre zostavovateľa databázy, ktorá vykazuje kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatný vklad do získania, overenia, alebo prezentácie jej obsahu, právo zamedziť konaniam spočívajúcim [v — *neoficiálny preklad*] extrakcii alebo reutilizácii celého obsahu databázy alebo kvalitatívne či kvantitatívne vyhodnotenej podstatnej časti z nej.

Verejné vypožičiavanie nie je extrakciou alebo reutilizáciou.

2. Na účely tejto kapitoly:

3. Právo uvedené v odseku 1 môže byť prevedené, postúpené alebo poskytnuté na základe zmluvnej licencie.

a) ‚extrakcia‘ znamená trvalý alebo dočasný transfer celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti na ďalší nosič, a to akýmkoľvek prostriedkom alebo akoukoľvek formou;

...

b) ‚reutilizácia‘ znamená akúkoľvek formu sprístupnenia verejnosti celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti roz-

5. Opakovaná alebo systematická extrakcia alebo reutilizácia nepodstatných častí obsahu databázy zahŕňajúca konanie, ktoré je v rozpore so zvyčajným využívaním databázy alebo ktoré neprímerane poškodzuje oprávnené záujmy zostavovateľa databázy, nie sú dovolené.“

4. Článok 8, ktorý upravuje práva a povinnosti oprávnených užívateľov, v odseku 1 uvádza:

„1) Zostavovateľ databázy sprístupnenej verejnosti akýmkoľvek spôsobom nemôže brániť oprávnenému používateľovi databázy v extrakcii alebo reutilizácii nepodstatných častí jej obsahov, zhodnotených kvalitatívne alebo kvantitatívne, a to na akékoľvek účely. Pokiaľ má oprávnený používateľ súhlas s extrakciou a reutilizáciou časti databázy, ustanovenie tohto odseku sa vzťahuje len na takúto časť.“

5. Článok 9 stanovuje, že členské štáty môžu určiť výnimky z práva *sui generis*.

báza) môže byť chránený právom *sui generis* v súlade s § 49 zákona o autorskom práve v prípade, ak sa nevyznačuje pôvodnosťou a nezávislosťou, ktoré sa vyžadujú na priznanie ochrany autorským právom.

7. Podľa § 49 prvého odseku zákona o autorskom práve zostavovateľ zbierky, tabuľky alebo podobného diela, v ktorom je usporiadaný veľký počet údajov, alebo ktoré je výsledkom podstatného vkladu, má výlučné právo na jeho rozmnožovanie a zverejnenie. Toto znenie paragrafu bolo zavedené zmenou a doplnením (SFS 1997:790), ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 1998. Účelom zmeny a doplnenia bolo prebrať smernicu. Súčasne boli zmenené a doplnené ustanovenia § 49 zákona o autorskom práve o obmedzení výlučných práv a lehoty ochrany.

B — Vnútroštátne právo

6. Právna úprava autorského práva sa nachádza v zákone (729 z r. 1960) o autorskom práve k literárnym a umeleckým dielam (ďalej len „zákon o autorskom práve“). Uvedený zákon tiež obsahuje ustanovenia o príbuzných právach. Súbor údajov (data-

8. „Ochrana katalógu“ v § 49 zákona o autorskom práve účinnom pred zmenou a doplnením zákona stanovovala, že zbierka, tabuľka alebo podobné dielo, v ktorom je usporiadaný veľký počet údajov, nemohlo byť rozmnožované bez súhlasu zostavovateľa diela. Zmena a doplnenie k § 49 zákona o autorskom práve upravuje tak ako predtým ochranu zbierok veľkého počtu údajov a, navyše, ochranu diela, ktoré je výsledkom podstatného vkladu. Miera ochrany podľa zákona o autorskom práve je teda širšia ako

ochrana právom *sui generis* podľa smernice. Rozsah ochrany je rovnaký ako rozsah ochrany uplatniteľný na diela chránené autorským právom podľa § 2 zákona o autorskom práve, teda priznáva výlučné práva zhotovovať rozmnoženiny a zverejňovať ich. Úmyslom ustanovenia je uviesť do života ochranu proti extrakcii a reutilizácii podľa smernice. Podľa prípravných prác k zmenám a doplneniam zákona, priznaná ochrana je trochu rozsiahlejšia, ako je ochrana v skutočnosti vyžadovaná smernicou.

právo sa nevzťahuje ani na nepodstatnú časť údajov sprístupnených verejnosti. Opakované použitie nepodstatných častí diela však možno považovať za použitie podstatnej časti diela.

III — Skutkový stav a konanie vo veci samej

A — Všeobecná časť

9. Podľa názoru vnútroštátneho súdu znenie zákona nezodpovedá článku 7 ods. 5 smernice⁴. Počas prípravných prác však bola vznesená otázka, čo sa myslí nepodstatnými časťami. Uvádza sa tam, že § 49 nechráni údaje zhromaždené v diele, ale predmetom ochrany je skôr dielo alebo jeho podstatná časť. Ďalej je jasne uvedené, že výlučné právo sa nevzťahuje na rozmnožovanie jednotlivých údajov, ktoré tvoria časť diela. Výlučné

10. Profesionálny futbal v najvyšších ligách v Anglicku organizuje „The Football Association Premier League Limited“ a „The Football League Limited“ a v Škótsku „The Scottish Football League“. Premier League a Football League (pozostávajúce z Divízie jedna, Divízie dva a Divízie tri) zahŕňajú celkom štyri ligy. Pred začiatkom každej sezóny sú zostavené rozpisy zápasov, ktoré sa majú počas sezóny hrať v jednotlivých ligách. Údaje sa uchovávajú elektronicky a sú individuálne prístupné. Rozpisy zápasov sú okrem iného uvedené v tlačенých brožúrach, zoradené jednak chronologicky a jednak podľa každého mužstva zúčastňujúceho sa príslušnej ligy. Dvojice sú označené vo forme X — Y (napr. Southampton — Arsenal). Každú sezónu sa hrá približne 2 000 zápasov počas 41 týždňov.

4 — V odborných článkoch sa odkazuje na chyby pri preberaní smernice do švédskeho práva, pozri GASTER, J.-L.: *European Sui generis Right for Databases*, In: *Computer und Recht. International 2001*, s. 74 (75); KARNELL, G.W. G.: *The European Sui generis Protection of Data Bases*, In: *Journal of the Copyright Society of the U.S.A.* 2002, s. 983, (995).

11. Organizátori anglickej a škótskej futbalovej ligy poskytli škótskej spoločnosti Football Fixtures Limited licenčnou zmlouvou právo na používanie údajov z rozpisov ligových zápasov. V nadväznosti na to poskytol Football Fixtures Limited svoje práva na správu a použitie týchto údajov mimo územia Veľkej Británie spoločnosti Fixtures Marketing Limited (ďalej len „Fixtures“).

vlastníctva spoločností, ktorých majiteľmi sú The F.A. Premier League Limited, The Football League Limited a The Scottish Football League.

14. Svenska Spel namieta, že rozpis futbalových zápasov nepoživajú ochranu podľa § 49 zákona o autorskom práve a že použitie údajov týkajúcich sa zápasov zo strany spoločnosti v žiadnom prípade nepredstavovalo nejaké porušenie.

B — Osobitná časť

12. Vo Švédsku prevádzkuje stávkové hry vzťahujúce sa najmä na výsledky anglických a škótskych futbalových súťaže AB Svenska Spel (ďalej len „Svenska Spel“). Zápasy z lig sú používané v hráčskych bulletinoch v hrách Stryktipset a Måltipset a v zvláštnom programe v hre Oddset.

15. Vo februári 1999 podala spoločnosť Fixtures žalobu proti Svenska Spel na Gotlands tingsrätt, ktorou sa domáhala primeranej náhrady škody za použitie údajov z rozpisov zápasov počas obdobia od 1. januára 1998 do 16. mája 1999. Spoločnosť Fixtures tvrdila, že databázy obsahujúce údaje o rozpisoch zápasov boli chránené podľa § 49 zákona o autorskom práve a že použitím údajov v hráčskych bulletinoch sa spoločnosť Svenska Spel dopustila extrahovania a/alebo reutilizácie údajov spôsobom, ktorý porušil výlučné právo k databázam.

13. Fixtures Marketing Limited tvrdí, že dve databázy — jedna pre všetky ligy v Anglicku a jedna pre všetky ligy v Škótsku — obsahujúce údaje, ktoré umožňujú zostaviť rozpis futbalových zápasov, sú chránené podľa § 49 zákona o autorskom práve a že použitie údajov z rozpisov futbalových zápasov zo strany Svenska Spel predstavuje porušenie práv vyplývajúcich z duševného

16. Svenska Spel tento nárok poprela a tvrdila, že na rozpis zápasov sa nevťahovala „ochrana katalógu“ podľa § 49 zákona o autorskom práve, pretože nešlo o súbory veľkého počtu údajov ani o výsledok podstatného vkladu. Vklad v podobe práce a nákladov bol vynaložený preto, aby sa mohli hrať plánované futbalové zápasy;

možnosť použiť tieto zápasy ako podklad pre rozličné hry je iba vedľajším produktom vo vzťahu k účelu tohto vkladu. Okrem toho použitie údajov o zápasoch z jej strany nie je protiprávnym úkonom.

17. Rozsudkom z 11. apríla 2000 Tingsrätt žalobu zamietol. Tingsrätt vyslovil, že na rozpisy zápasov sa vzťahovala „ochrana katalógu“, pretože predstavovali súbor, ktorý bol výsledkom podstatného vkladu, ale vyslovil, že použitie údajov z rozpisov zápasov spoločnosťou Svenska Spel nepredstavovalo žiadne porušenie práv spoločnosti Fixtures.

18. Spoločnosť Fixtures sa proti uvedenému rozsudku odvolala na Svea Hovrätt. Rozsudkom z 3. mája 2001 Hovrätt rozsudok Tingsrätt potvrdil. Hovrätt výslovne nerozhodol o otázke, či sú rozpisy futbalových zápasov chránené podľa § 49 zákona o autorskom práve, a dospel k názoru, že z ústnych prednesov v konaní síce vyplynulo, že spoločnosť Svenska Spel používala rovnaké údaje, aké boli obsiahnuté v databázach, ale že sa nepreukázalo, že došlo k extrakcii obsahu databázy a že tím bola porušená „ochrana katalógu“, ktorá sa mohla vzťahovať na databázu.

19. Spoločnosť Fixtures sa proti rozsudku Hovrätt odvolala na Högsta domstolen, a domáhala sa toho, aby Högsta domstolen jej návrhu vyhovel. Argumentovala, že rozpisy zápasov sú chránené ako súbor veľkého počtu údajov a tiež ako výsledok podstatného vkladu v podobe vlozenej práce a nákladov, v ktorých nie je možné rozlíšiť prácu na účely plánovania hry a prácu na účely zostavovania rozpisov zápasov. Účel vkladu je irelevantný. Možnosť využitia databázy na stávkové hry nie je ani vedľajším produktom pôvodného účelu vkladu do databázy. Spoločnosť Fixtures zostavila prehľad o čase, práci a nákladoch, ktoré vyžadovalo zostavenie rozpisov zápasov. Tvrdí, že náklady vypracovania a riadenia rozpisov zápasov v Anglicku sú okolo 11,5 miliónov GBP ročne a výnosy z licencií týkajúcich sa údajov o rozpisoch zápasov v anglickej databáze sú okolo 7 miliónov GBP ročne. Pri hodnotení toho, či spoločnosť Svenska Spel použila rozpisy zápasov, je nepodstatné, či boli údaje získané zo zdrojov iných, ako sú rozpisy zápasov, pretože údaje v konečnom dôsledku pochádzali z nich.

20. Čo sa týka použitia údajov z rozpisov zápasov spoločnosťou Svenska Spel, spoločnosť Fixtures okrem iného uvádza, že v hre

Oddset bolo použitých celkom 769 zápasov počas sezóny 1998/1999, čo zodpovedá 38 % celkového počtu zápasov v ich rozpisoch pre anglické futbalové ligy. V hre Máltipset bolo použitých 921 zápasov, čo zodpovedá 45 % celkového počtu zápasov. V hre Stryktipset bolo použitých 425 zápasov, čiže 21 % zápasov v anglickej databáze. Pomer použitých zápasov z Premier League v Anglicku a Škótsku je vyšší a, čo sa týka Premier League v Anglicku, dosahuje 90 %, 72 % a 71 % vyššie uvedených hier. Zisk vytvorený spoločnosťou Svenska Spel v troch uvedených hrách dosahuje v každom prípade 600 až 700 miliónov SEK ročne.

21. Spoločnosť Fixtures tvrdí, po prvé, že spoločnosť Svenska Spel extrahuje podstatnú časť databázy tým, že rozmnožuje údaje o zápasoch na hráčskych bulletinoch a, po druhé, že takéto konanie predstavuje opakovanú a systematickú extrakciu a reutilizáciu častí obsahu databázy, je v rozpore so zvyčajným využívaním databázy a neprímerane to poškodilo záujmy futbalových lig.

22. Spoločnosť Svenska Spel odporuje návrhom uplatneným spoločnosťou Fixtures a tvrdí, že vynaložený vklad sa týka zostavenia rozpisov zápasov a nie získania, overenia a/alebo prezentácie údajov obsiahnutých

v rozpisoch zápasov. Majitelia databáz nemuseli získať údaje, overiť ich alebo ich zostavovať, pretože boli prístupné v podobe rozpisov zápasov vytvorených oddelene a nezávisle od databáz a po konzultáciách medzi rozličnými zainteresovanými osobami. Databázy nie sú chránené ani ako súbory veľkého počtu údajov. Spoločnosť Svenska Spel nevedela o týchto databázach a údaje na hráčskych bulletinoch pochádzali z britských a švédskych denníkov, z teletextu, od príslušných futbalových tímov a od informačnej služby a napokon z publikácie *Football Annual*. Informácia, že dva futbalové tímy majú hrať jeden proti druhému v nejaký moment je voľne dostupná komukoľvek a nemôže byť obmedzená či už autorským právom alebo právami *sui generis*. Čo sa týka údajného porušenia práva, spoločnosť Svenska Spel argumentuje, že nedochádzalo k žiadnej výrobe rozmnoženín, pretože to, čo sa objavuje v hráčskych bulletinoch nie je celok ani podstatná časť rozpisov zápasov. Je nesprávne na účely posúdenia rozsahu použitia pozerat' sa na niekoľko hráčskych bulletinov spoločne. Napokon spoločnosť Svenska Spel odmieta, že toto je prípad opakovanej reutilizácie nepodstatnej časti diela v zmysle článku 7 ods. 5 smernice.

23. Podľa vnútroštátneho súdu sa konanie týka otázky, či sú databázy, ktoré obsahujú

údaje, na ktorých sa zakladajú rozpisy zápasov, chránené podľa § 49 zákona o autorskom práve, a otázky, či použitie údajov o zápasoch spoločnosťou Svenska Spel porušuje práva zostavovateľa databázy.

IV — Prejudiciálne otázky

25. Högsta domstolen navrhuje, aby Súdny dvor rozhodol o týchto prejudiciálnych otázkach:

24. Vnútroštátny súd zastáva názor, že rozhodnutie o prejudiciálnej otázke je potrebné, pretože účelom § 49 zákona o autorskom práve je prebrať smernicu a mal by byť vykladaný so zreteľom na ňu. Znenie smernice neposkytuje žiadny jednoznačný odkaz na určenie, či, a ak áno, aká dôležitosť by mala byť pripisovaná účelu alebo účelom databázy pri posudzovaní toho, či je databáza chránená. Nie je ani jasné, aký druh vkladu v podobe práce alebo nákladov možno vziať do úvahy pri rozhodovaní otázky o podstatnom vklade. Je tiež nejasné, ako by mali byť vykladané pojmy „extrakcia alebo reutilizácia [celého obsahu databázy alebo podstatnej časti z nej]“ alebo „zvyčajné využívanie“ a „extrakcia alebo reutilizácia nepodstatných častí obsahu databázy... ktoré neprimerane poškodzuje“ používané v smernici.

„1) Môže zostavovateľ databázy na účely posúdenia, či je databáza výsledkom „podstatného vkladu“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 96/9 z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (ďalej len „smernica o databázach“), zahrnúť do tohto pojmu vklad, ktorý predovšetkým smeruje k vytvoreniu celku, nezávislého od samotných údajov, ktorý sa netýka výlučne „získania, overenia alebo prezentácie“ jej obsahu? Ak áno, je dôležité, či je celý vklad alebo jeho časť nevyhnutným predpokladom databázy?

V konaní vo veci samej spoločnosť AB Svenska Spel namieta, že vklad spoločnosti Fixtures Marketing Limited sa týka predovšetkým zostavenia rozpisov zápasov pre anglické a škótske futbalové ligy a nie databáz, do ktorých sú údaje

ukladané. Spoločnosť Fixtures Marketing Limited tvrdí, že nie je možné odlišiť prácu na účely plánovania hry a prácu a náklady na účely zostavenia rozpisov zápasov.

- 2) Obmedzuje sa ochrana databáz podľa smernice len na činnosti vyplývajúce z účelu databázy, ktorému mala podľa zostavovateľa slúžiť v čase jej zostavenia?

Spoločnosť AB Svenska Spel tvrdí, že cieľom vytvorenia databázy spoločnosťou Fixtures Marketing Limited nie je umožňovať stávkové hry na futbal a iné peňažné hry, ale že tieto činnosti sú vedľajším produktom vkladu. Spoločnosť Fixtures Marketing Limited tvrdí, že účel vkladu je irelevantný a odmieta tvrdenie, že možnosť využitia databázy pre stávkové hry na futbal činnosťou odvodenou od pôvodného účelu vkladu do databázy.

- 3) Čo zodpovedá pojmu „kvalitatívne či kvantitatívne vyhodnotená podstatná časť obsahu databázy“, uvedenému v článku 7 ods. 1 smernice?

- 4) Obmedzuje sa ochrana proti „extrakcii a/alebo reutilizácii“ obsahu databázy poskytnutá článkom 7 ods. 1 a 5 na každé použitie, ktoré predstavuje priame použitie databázy, alebo sa vzťahuje aj na prípady, keď obsah pochádza z iného zdroja (druhový zdroj) alebo je verejnosti všeobecne prístupný?

Spoločnosť AB Svenska Spel tvrdí, že nevedela o databázach a že získala údaje pre hráčske bulletiny z iných zdrojov a že to, čo sa objavilo v hráčskych bulletinách nebol celok ani podstatná časť rozpisov zápasov. Spoločnosť Fixtures Marketing Limited tvrdí, že pre posúdenie bolo irelevantné to, či boli údaje získané z iných zdrojov, ako sú rozpisy zápasov, pretože údaje z nich pôvodne pochádzali.

- 5) Ako sa majú vykladať pojmy „zvyčajné využívanie“ a „neprimerané poškodenie“ uvedené v článku 7 ods. 5 smernice?

Spoločnosť Fixtures Marketing Limited tvrdí, že spoločnosť AB Svenska Spel opakovane a systematicky extrahovala a reutilizovala obsah databázy na komerčné účely a to spôsobom, ktorý je v rozpore so zvyčajným využívaním uvedenej databázy, a tým neprímerane poškodila záujmy futbalových líg. Spoločnosť AB Svenska Spel uvádza, že nie je správne pri hodnotení veci pozeráť na niekoľko hráčskych bulletinov spoločne a namieta proti tvrdeniu, že použitie porušuje článok 7 ods. 5 smernice.

V — O prípustnosti

26. V niektorých ohľadoch sa položené otázky ani tak netýkajú výkladu práva Spoločenstva, inými slovami smernice, ako skôr uplatnenia smernice na konkrétny skutkový stav. Pokiaľ ide o tento aspekt, musím súhlasiť s názorom Komisie, že to nie je úlohou Súdneho dvora v prejudiciálnom konaní podľa článku 234 ES, ale úlohou vnútroštátneho súdu a že v tomto prípade sa Súdny dvor musí obmedziť na výklad práva Spoločenstva.

27. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je totiž v konaniach podľa článku 234

ES, ktorý sa zakladá na jasnom rozdelení úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom, akékoľvek posudzovanie skutkového stavu vecou vnútroštátneho súdu⁵.

28. Súdny dvor preto nie je oprávnený rozhodovať o skutkových okolnostiach v konaní vo veci samej alebo uplatňovať ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré vykladal, na vnútroštátne opatrenia alebo situácie, nakoľko to patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu. Prieskum niektorých skutočností v súvislosti so spornou databázou teda vyžaduje posúdenie skutkového stavu, ktoré má vykonať vnútroštátny súd⁶. Odhliadnuc od uvedeného, Súdny dvor má právomoc zodpovedať položené otázky.

VI — O dôvodnosti: posúdenie

29. Prejudiciálne otázky položené vnútroštátnym súdom sa týkajú výkladu súborov ustanovení smernice a hlavne výkladu urči-

5 — Rozsudky z 15. novembra 1979, Denkavit, 36/79, Zb. s. 3439, bod 12; z 5. októbra 1999, Lirussi a Bizzaro, spojené veci C-175/98 a C-177/98, Zb. s. I-6881, bod 37; z 22. júna 2000, Fornasar a i., C-318/98, Zb. s. I-4785, bod 31, a zo 16. októbra 2003, Traunfellner, C-421/01, Zb. s. I-11941, bod 21 a nasl.

6 — Pozri rozsudok zo 4. decembra 2003, EVN, C-448/01, Zb. s. I-14527, bod 59.

tých pojmov. Posudzované záležitosti patria do rozličných oblastí a v dôsledku toho musia byť roztriedené. Zatiaľ čo niektoré otázky sa týkajú vecnej pôsobnosti smernice, iné sa týkajú podmienok priznania práva *sui generis* a jeho obsahu.

ide teda o ochranu získaného produktu, pričom nepriamo sú chránené aj vynaložené náklady, inými slovami, vklad⁷.

A — *Predmet ochrany: podmienky (prvá a druhá prejudiciálna otázka)*

30. Na to, aby sa na databázu vzťahovala ochrana právom *sui generis* podľa článku 7 smernice, musí spĺňať definičné znaky stanovené týmto ustanovením. Toto konanie sa týka výkladu niektorých z uvedených znakov.

31. V tejto súvislosti treba poukázať na odbornú diskusiu o otázke, či právo *sui generis* chráni výkon, teda v zásade činnosť zostavovania databázy alebo výsledok tejto činnosti. V súvislosti s touto otázkou treba poznamenať, že smernica chráni databázy, resp. ich obsah, ale nie v nich obsiahnuté informácie ako také. V konečnom dôsledku

32. Podmienky upravené v článku 7 smernice sú dodatočnými podmienkami k tým, ktoré stanovuje článok 1 ods. 2. Z nich vyplývajúca definícia predmetu ochrany je užšia ako definícia „databázy“ v zmysle článku 1.

33. Nové právo *sui generis* zavedené smernicou je inšpirované škandinávskym právom katalógu a holandským „geschriftenbescherming“. Táto súvislosť nás však nesmie mylne viesť k tomu, aby sme preniesli nazeranie na tieto skoršie ustanovenia rozpracované v právnej teórii a judikatúre na smernicu. Smernica by mala slúžiť skôr ako pomôcka pre výklad vnútroštátneho práva, dokonca aj v tých členských štátoch, ktoré mali podobné ustanovenia pred prijatím smernice. Aj v týchto členských štátoch musel byť totiž vnútroštátny právny poriadok uvedený do súladu s ustanoveniami smernice.

7 — GRÜTZMACHER, M.: *Urheber-, Leistungs- und Sui-generis-Schutz von Datenbanken*, 1999, s. 329; KOUMANTOS, G.: *Les bases de données dans la directive communautaire*, in: *Revue internationale du droit d'auteur* 1997, s. 79 (117). Na druhej strane, mnohí autori vidia vklad ako predmet ochrany (pozri napríklad VON LEWINSKI, S.: in: WALTER, M. M. (Ed.): *Europäisches Urheberrecht* 2001, bod 3 o článku 7, a spisy citované Grützmacherom na strane 329 v poznámke pod čiarou 14).

1) „Podstatný vklad“

34. Klúčovým pojmom pre určenie rozsahu ochrany poskytovanej právom *sui generis* je výraz „podstatný vklad“ v článku 7 ods. 1 smernice. Tento definičný znak je ďalej upresnený tak, že vklad má byť „kvalitatívne alebo kvantitatívne“ podstatný. Smernica však neobsahuje legálne definície týchto dvoch alternatív. Právna teória požadovala v tomto zmysle od Súdneho dvora objasnenie. Táto požiadavka je úplne opodstatnená, pretože iba takéto objasnenie zabezpečí autonómny a jednotný výklad na úrovni Spoločenstva. Nemožno samozrejme zabúdať na to, že uplatnenie kritérií výkladu je v konečnom dôsledku vecou vnútroštátneho súdu, čo nevyhnutne zahŕňa riziko odlišného uplatňovania.

35. Ako vyplýva z konštrukcie článku 7 ods. 1 smernice, pojem „podstatný vklad“ treba vykladať v relatívnych pojmoch. V súlade s odôvodnením spoločnej pozície, v ktorej sa uvedené ustanovenie objavilo vo svojej konečnej verzii, majú byť chránené vklady do získania údajov a zostavenia obsahu databázy⁸.

36. Vklady sa teda musia vzťahovať na určité činnosti spojené so zostavovaním databázy. Článok 7 taxatívne vymenúva tieto tri činnosti: získanie, overenie a prezentácia obsahu

databázy. Keďže tieto definičné znaky sú predmetom inej prejudiciálnej otázky, ich význam tu nebudem podrobne rozoberať.

37. Z odôvodnenia č. 40 vyplýva, ktoré druhy vkladov treba zohľadniť. Jeho posledná veta znie: „takéto investovanie môže pozostávať z vynakladania finančných prostriedkov alebo vynaloženie času, úsilia, energie.“ Podľa odôvodnenia č. 7 ide o investovanie značných ľudských, technických a finančných zdrojov.

38. Aj pojem „podstatný“ treba vykladať v relatívnych pojmoch, po prvé vo vzťahu k nákladom a ich amortizácii⁹ a po druhé vo vzťahu k rozsahu, povahe a obsahu databázy a k oblasti, do ktorej patrí¹⁰.

8 — Spoločná pozícia (ES) č. 20/95, prijatá Radou 10. júla 1995, č. 14.

9 — VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 9 o článku 7.

10 — KOUMANTOS: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, s. 119.

39. Predmetom ochrany teda nie sú iba vklady, ktoré majú vysokú hodnotu v absolútnych číslach¹¹. Na druhej strane kritérium „podstatný“ nemožno vykladať iba v relatívnych pojmoch. Smernica vyžaduje, ako určitý druh pravidla *de minimis*, aby vklad, ktorý je predmetom ochrany, presahoval určitú minimálnu absolútnu hranicu¹². Vyplýva to z odôvodnenia č. 19, podľa ktorého musí byť vklad „dostatočne podstatný“¹³. Táto hranica by však mala byť stanovená dosť nízko. Po prvé to vyplýva z odôvodnenia č. 55¹⁴, ktoré neobsahuje žiadne upresnenie týkajúce sa sumy. Po druhé to možno vyvodíť zo skutočnosti, že smernica má prispieť k harmonizácii rozličných systémov. Po tretie dolná hranica, ktorá by bola príliš vysoká, by oslabila zamýšľaný účel smernice, ktorým je podnietiť investície.

40. Viacerí účastníci konania vychádzali vo svojich písomných pripomienkach z takzvanej „teórie spin off“, podľa ktorej sa na vedľajšie produkty nevzťahuje ochrana poskytovaná právom. Je prípustné chrániť iba príjmy, ktoré slúžia na amortizáciu vkladov. Títo účastníci konania poukázali na to, že

sporná databáza bola potrebná na organizovanie športových súťaží, čo znamená, že bola zostavená na tento účel. Účelom vkladu bolo teda organizovanie súťaží a nie, alebo nie výlučne, zostavenie databázy. Vklad by bol vynaložený v každom prípade, pretože existuje povinnosť takú organizáciu zabezpečiť. Databáza je teda iba vedľajším produktom na inom trhu.

41. V tomto konaní teda treba objasniť, či a ako môže byť takzvaná „teória spin off“ významná pre výklad smernice, a najmä práva *sui generis*. V súvislosti s pochybnosťami, ktoré boli vyjadrené v tomto konaní pokiaľ ide o ochranu databáz, ktoré sú iba vedľajšími produktmi, sa zdá potrebná demystifikácia „teórie spin off“. Bez ohľadu na jej vnútroštátny pôvod sa táto teória dá v zmysle odôvodnení č. 10 až 12 vyvodíť z cieľa smernice, totiž podnetu ku vkladom prostredníctvom zlepšenia ich ochrany. Táto teória je tiež založená na myšlienke, že sa vklady majú amortizovať príjmami z hlavnej činnosti. Dôsledkom „teórie spin off“ je aj to, že smernica chráni iba tie vklady, ktoré boli nevyhnutné na získanie obsahu databázy¹⁵. Všetky tieto tvrdenia majú svoju hodnotu a treba ich

11 — VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 11 o článku 7.

12 — KRÄHN, J.: *Der Rechtsschutz von elektronischen Datenbanken, unter besonderer Berücksichtigung des sui-generis-Rechts*, 2001, s. 138 a nasl.; LEISTNER, M.: *The Legal Protection of Telephone Directories Relating to the New Database Maker's Right*, In: *International Review of Industrial Property and Copyright Law 2000*, s. 958.

13 — KARNELL: už citované dielo v poznámke pod čiarou 4, s. 994.

14 — VAN MANEN, J.: *Substantial investments*, In: *Allied and in friendship for TeartseSchaper*, 2002, s. 123 (125).

15 — Pre viac podrobností pozri HUGENHOLTZ, P. B.: *De spin-off theorie uitgesponnen*, In: *Tidschrift voor auteurs-, media- & informatierecht 2002*, s. 161 a nasl.

zohľadniť pri výklade smernice. To však nesmie viesť k tomu, aby sa iba s odkazom na teóriu úplne vylúčil účinok teórie „spin off“. Ustanovenia smernice sú a zostávajú pri jej výklade rozhodujúce.

42. Vyriešenie právnej otázky v týchto konaniach závisí od toho, či priznanie ochrany databáze závisí od úmyslu zostavovateľa alebo od účelu databázy v prípade, keď medzi nimi existuje rozdiel. V tejto súvislosti by sa dalo jednoducho poukázať na to, že smernica neodkazuje na účel databázy ani v článku 1, ani v článku 7. Ak by zákonodarca Spoločenstva chcel stanoviť takú podmienku, určite by tak urobil. Tak článok 1, ako aj článok 7 totiž preukazujú, že zákonodarca Spoločenstva jednoznačne zamýšľal stanoviť súhrn podmienok. Podľa týchto podmienok nie je účel databázy kritériom pre to, aby jej bola priznaná ochrana. Rozhodujúce sú skôr podmienky stanovené článkom 7. Na tom nemení nič ani odôvodnenie č. 42 uvádzané mnohými účastníkmi konania. Po prvé v tomto odôvodnení ide o rozsah ochrany poskytovanej právom *sui generis* a po druhé ide o to, aby nedošlo k poškodeniu vkladov.

43. No dokonca ani v ostatných odôvodneniach smernice, ktoré odkazujú na vklad a zdôrazňujú jeho význam, ako sú odôvodnenia č. 12, 19 a 40, nie je žiaden náznak toho, že by ochrana databázy závisela od jej účelu.

44. Okrem toho v praxi môžu existovať zostavovatelia, ktorí pri zostavovaní databázy sledujú niekoľko účelov. Môže sa stať, že vynaložené vklady nemožno priradiť k určitému jednotlivému účelu alebo ich nemožno od seba oddeliť. V takomto prípade by kritérium účelu databázy neposkytlo jednoznačné riešenie. Vklad by bol totiž buď chránený nezávisle od existencie iného účelu alebo by bol úplne zbavený ochrany z dôvodu tohto iného účelu. Kritérium účelu sa teda ukazuje buď ako nepraktické alebo nezlučiteľné s účelom smernice. Vylúčenie ochrany databáz, ktoré slúžia niekoľkým účelom, by bolo v rozpore s cieľom, ktorým je poskytovanie podnetov ku vkladom. Vklady v multifunkčných databázach by tým boli masívne znevýhodnené.

45. Databáza, o ktorú ide v konaní vo veci samej, je príkladom databázy zostavenej aj na

účel organizovania súťaží. Zostavenie vždy samostatnej — možno takmer rovnakej — databázy na každý účel by bolo v zásadnom rozpore so základnými ekonomickými hľadiskami a nemožno ho vyžadovať v mene smernice.

2) „Získanie“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice

47. Jedným z problémov v tejto veci je to, či došlo k „získaniu“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice. Toto ustanovenie chráni iba vklad do „získania“, „overenia“ alebo „prezentácie“ obsahu databázy.

48. Je potrebné začať s cieľom ochrany právom *sui generis*, totiž z ochrany zostavovateľa databázy. Na zostavenie je možné pozeráť sa ako na pojem, ktorý je nadradený¹⁶ pojmom získanie, overenie a prezentácia.

46. V konaní vo veci samej treba určiť, či došlo k podstatnému vkladu, a to uplatnením vyššie uvedených kritérií na konkrétny skutkový stav. V súlade s rozdelením právomoci v prejudiciálnom konaní podľa článku 234 ES, je toto úlohou vnútroštátneho súdu. V každom prípade sa posúdenie vkladov do databázy musí vzťahovať na okolnosti, ktoré treba zohľadniť pri zostavovaní rozpisov zápasov, ako sú príťažlivosť hry pre divákov, záujmy organizátorov stávkových hier, marketingové činnosti zo strany asociácií, ostatné podujatia v oblasti v plánovaný deň, vhodné geografické rozvrhnutie zápasov a snaha vyhnúť sa problémom súvisiacim s verejným poriadkom. Napokon je potrebné zohľadniť počet zápasov. Dôkazné bremeno uskutočneného vkladu je na účastníkovi konania domáhajúcom sa ochrany právom *sui generis*.

49. Konanie vo veci samej sa týka často diskutovaného právneho problému, teda či – a ak áno, za akých podmienok – a v akom rozsahu chráni smernica nielen existujúce údaje, ale tiež údaje novovytvorené zostavovateľom databázy. Ak by sa získanie malo vzťahovať iba na existujúce údaje, ochrana vkladu by zahŕňala iba tieto údaje. Ak teda vezmeme za základ tento výklad získania, ochrana databázy v konaní vo veci samej závisí od toho, či boli získané existujúce údaje.

16 — GUGLIEMMETTI, G.: La tutela delle banche dati con diritto *sui generis* nella direttiva 96/9/CE, In: *Contratto e impresa. Europa*, 1997, s. 177 (184).

50. Ak však vezmeme za základ nadradený pojem zostavenie, inými slovami vybavenie databázy obsahom¹⁷, mohla by sa ochrana vzťahovať tak na existujúce, ako aj novovytvorené údaje¹⁸.

51. Objasnenie by mohlo priniesť porovnanie pojmu „získanie“, ktorý používa článok 7 ods. 1 s činnosťami, ktoré sú uvedené v odôvodnení č. 39 smernice. Na úvod však treba poukázať na to, že medzi rozličnými jazykovými verziami existujú rozdiely.

52. Ak začneme s pojmom „Beschaffung“ (získanie) použitým v nemeckej verzii článku 7 ods. 1, ten sa môže týkať iba existujúcich údajov, pretože sa môže uplatniť iba na niečo, čo už existuje. V uvedenom zmysle „Beschaffung“ je presným opakom „Erschaffung“ (vytvorenie). Rozbor znenia portugalskej, francúzskej, španielskej a anglickej verzie, ktoré sú všetky založené na latinskom „obtenere“, t. j. získať, vedie k rovnakému záveru. Fínska a dánska verzia tiež naznačujú restriktívny výklad. Extenzívny výklad nemeckej a anglickej verzie zastávaný viacerými účastníkmi konania je preto nesprávny.

17 — CALAME, A. E.: *Der rechtliche Schutz von Datenbanken unter besonderer Berücksichtigung des Rechts der Europäischen Gemeinschaften*, 2002, s. 115, poznámka 554.

18 — GRÜTZMACHER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, s. 330 a nasl.; LEISTNER, M.: *Der Rechtsschutz von Datenbanken im deutschen und europäischen Recht*, 2000, s. 53 a nasl.

53. Ďalšou pomôckou pri správnom výklade „získania“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice môže byť odôvodnenie č. 39, ktoré je úvodným odôvodnením pre predmet práva *sui generis*. Toto odôvodnenie vymenúva v súvislosti s chránenými vkladmi iba dve činnosti, teda „získavanie“ a „zhromažďovanie“ obsahu. Problémy vznikajú aj z dôvodu rozdielov medzi rôznymi jazykovými verziami. Vo väčšine verzií sa používa pre prvú uvedenú činnosť rovnaký pojem ako v článku 7 ods. 1. Okrem toho, hoci použité pojmy nie vždy popisujú rovnakú činnosť, v zásade sa týkajú vyhľadávania a zhromažďovania obsahu databázy.

54. Jazykové verzie, ktoré používajú v odôvodnení č. 39 a v článku 7 ods. 1 smernice rozdielne pojmy, je potrebné vykladať tak, že obe uvedené činnosti sa považujú za nižšie formy získania v zmysle článku 7 ods. 1 smernice. Samozrejme vzniká otázka, prečo odôvodnenie č. 39 definuje bližšie získanie, ale nie aj overenie alebo prezentáciu. Oba posledne uvedené pojmy sa nachádzajú až v odôvodnení č. 40.

55. Na druhej strane, jazykové verzie, ktoré používajú v odôvodnení č. 39 a v článku 7 ods. 1 smernice rovnaký pojem, bude treba vykladať tak, že pojem získavanie v odôvodnení č. 39 je chápaný v užšom zmysle, zatiaľ čo pojem používaný v článku 7 ods. 1 smernice treba chápať extenzívne, inými slovami ako pojem, ktorý tiež zahŕňa iné činnosti vymenované v odôvodnení č. 39.

Smernica totiž chráni získanie údajov aj v prípade, keď údaje neboli získané na účely databázy²². Z toho vyplýva, že ochrana by sa mala vzťahovať aj na externú databázu, ktorá je odvodená z internej databázy.

56. Všetky jazykové verzie teda umožňujú výklad, podľa ktorého, „získanie“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice nezahŕňa čisté získavanie údajov, teda ich generovanie¹⁹, a v dôsledku toho vylučuje prípravnú fázu²⁰. Pokiaľ sa ale získanie údajov časovo zhoduje s ich zhromažďovaním a triedením, uplatňuje sa ochrana podľa smernice.

57. V súvislosti s tým treba poukázať na to, že takzvaná „teória spin off“ sa nedá použiť. V dôsledku toho nemôže byť významný cieľ sledovaný pri získavaní obsahu databázy²¹. Znamená to, že ochranu je možné priznať aj vtedy, keď k získaniu došlo pôvodne na účel inej činnosti, ako je zostavenie databázy.

58. Na základe vyššie uvedeného výkladu pojmu „získanie“ bude úlohou vnútroštátneho súdu posúdiť činnosti spoločnosti Fixtures. Ide v prvom rade o kvalifikáciu údajov a zaobchádzanie s nimi od okamihu ich získania až do ich vloženia do databázy, ktorá je predmetom konania. Bude potrebné posúdiť, ako hodnotiť zostavenie rozpisu zápasov, to znamená najmä zhromažďovanie názvov mužstiev a spojenie súperov s miestom a časom jednotlivých zápasov. Skutočnosť, že v tomto konaní ide o existujúce údaje, nasvedčuje to, že rozpis zápasov je výsledkom dohody medzi viacerými účastníkmi, najmä políciou, klubmi a klubmi fanúšikov. Rovnako zo skutočnosti, že údaje, tak ako mnohí uviedli, boli vytvorené na iné účely než je zostavenie databázy, je možné odvodiť, že ide o existujúce údaje.

19 — LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 152.

20 — GUGLIELMETTI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 16, s. 184; KARNELL: už citované dielo v poznámke pod čiarou 4, s. 993.

21 — Čo sa týka predkladaných názorov, pozri HUGENHOLTZ: už citované dielo v poznámke pod čiarou 15, s. 161 (164), poznámka 19.

22 — VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 5 o článku 7.

59. Dokonca aj keby boli uvedené činnosti klasifikované ako vytvorenie nových údajov, mohlo by napriek tomu ísť o „získanie“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice. Bolo by tomu tak v prípade, ak by sa vytvorenie údajov uskutočnilo v rovnakom čase ako ich spracovanie a bolo by od neho neoddeliteľné.

3) „Overenie“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice

60. Využitie databázy k uskutočneniu zápasov, ako aj ich ekonomické zhodnotenie, vyžaduje neustále overovanie obsahu databázy, ktorá je predmetom konania. Zo spisu vyplýva, že správnosť databázy je neustále overovaná. Pokiaľ takéto overenie preukáže nevyhnutnosť zmien, sú vykonané príslušné modifikácie.

61. Skutočnosť, že niektoré z týchto modifikácií nepredstavujú žiadne overenie obsahu databázy, nie je na ujmu. Na to, aby existoval predmet, ktorý je chránený právom *sui generis*, je potrebné len to, aby niektoré z uskutočnených činností bolo možné kvalifikovať ako overenie v zmysle článku 7 ods. 1 smernice a aby sa podstatné vklady týkali aspoň časti činností podľa článku 7.

4) „Prezentácia“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice

62. Predmetom práva *sui generis* je okrem „získania“ a „overenia“ obsahu databázy aj jej „prezentácia“. K tomu patrí nielen prezentácia pre užívateľov databázy, teda externá schéma, ale aj koncepcná schéma ako štruktúrovanosť obsahu. Lepšiemu spracovaniu údajov slúžia spravidla indexové systémy a teaurus. Ako vyplýva z odôvodnenia č. 20, ochrana podľa smernice sa môže vzťahovať aj na také prvky, ktoré sa týkajú vyhľadávania²³.

B — Obsah ochrany poskytovanej právom

63. Na úvod je potrebné pripomenúť, že cieľom zavedenia práva *sui generis* nebola harmonizácia existujúceho práva, ale vytvorenie nového práva²⁴. Toto právo je širšie ako predchádzajúce práva týkajúce sa prenosu a rozmnožovania. Aj to je potrebné

23 — CALAME: už citované dielo v poznámke pod čiarou 17, s. 116.

24 — Spoločná pozícia (ES) č. 20/95, už citovaná v poznámke pod čiarou 8, č. 14.

zohľadniť pri výklade zakázaných konaní. Z tohto dôvodu nadobúdajú legálne definície v článku 7 ods. 2 smernice osobitnú dôležitosť.

a teda zakázané konania, sú po prvé extrakcia a po druhé reutilizácia. Legálne definície pojmov „extrakcia“ a „reutilizácia“ sú obsiahnuté v článku 7 ods. 2 smernice.

64. Na prvý pohľad článok 7 smernice obsahuje dve skupiny zákazov alebo, z pohľadu nositeľa práva, teda zostavovateľa databázy, dve odlišné kategórie práv. Zatiaľ čo odsek 1 stanovuje právo zamedziť použitiu podstatnej časti databázy, odsek 5 zakazuje určité konania týkajúce sa nepodstatných častí databázy. Na základe vzťahu medzi podstatným a nepodstatným môže byť tiež odsek 5 chápaný ako výnimka z výnimky vyplývajúcej z odseku 1²⁵. Odsek 5 by mal vylúčiť obchádzanie zákazu stanoveného odsekom 1²⁶, a teda môže byť kvalifikovaný aj ako ochranná klauzula²⁷.

66. V článku 7 ods. 1 upravený zákaz však neplatí neobmedzene, ale predpokladá, že zakázané konanie sa týka celku alebo podstatnej časti obsahu databázy.

67. Vychádzajúc z použitia rozhodujúceho kritéria pre uplatnenie článku 7 ods. 1 a ods. 5: „podstatná“ alebo „nepodstatná“ časť, je potrebné posúdiť dve situácie. Následne treba preskúmať zakázané konania podľa článku 7 ods. 1 a ods. 5.

65. Článok 7 ods. 1 upravuje právo zostavovateľa zamedziť určitým konaniam. To nevyhnutne znamená, že takéto konania sa zakazujú. Konania, ktorým možno zamedziť,

1) Pojem „podstatná časť obsahu databázy“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice (tretia prejudiciálna otázka)

25 – GASTER, J.-L.: *Der Rechtsschutz von Datenbanken*, 1999, bod 492.

26 – HORNUNG, O.: *Die EU-Datenbank-Richtlinie und ihre Umsetzung in das deutsche Recht*, 1998, s. 116 a nasl.; LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 180; VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 16 o článku 7.

27 – Spoločná pozícia (ES) č. 20/95, už citovaná v poznámke pod čiarou 8, č. 14.

68. Touto položenou otázkou sa požaduje výklad pojmu „podstatná časť obsahu databázy“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice. Na rozdiel od iných kľúčových pojmov smernice

neexistuje žiadna legálna definícia tohto pojmu. Táto bola odstránená v priebehu legislatívneho procesu, presnejšie pri spoločnej pozícii Rady.

69. Článok 7 ods. 1 smernice poskytuje dve alternatívy. Ako vyplýva z jeho znenia, časť môže byť podstatná z kvantitatívneho alebo kvalitatívneho hľadiska. Znenie vybrané zákonodarcom Spoločenstva treba vykladať tak, že znamená, že časť môže byť podstatná aj vtedy, ak síce nie je podstatná z hľadiska kvantity, ale je podstatná z hľadiska kvality. Tvrdenie, že musí vždy existovať kvantitatívne minimum treba teda zamietnuť.

70. Kvantitatívna alternatíva musí byť chápaná tak, že vyžaduje určenie rozsahu časti databázy dotknutej zakázaným konaním. To nastoľuje otázku, či sa vyžaduje relatívne alebo absolútne posúdenie. Inými slovami, či musí byť uskutočnené porovnanie predmetného množstva s celým obsahom databázy²⁸ alebo či je potrebné posúdiť dotknutú časť samostatne.

28 — Pozri Von Lewinski, už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 15 o článku 7.

71. K tomu je potrebné uviesť, že relatívne posudzovanie bude skôr znevýhodňovať zostavovateľov veľkých databáz²⁹, pretože čím je väčší celkový objem, tým menej podstatná je dotknutá časť. V takom prípade by však vyrovnanie mohlo poskytnúť doplňujúce kvalitatívne posúdenie, pretože relatívne malá dotknutá časť by mohla byť napriek tomu považovaná za kvalitatívne podstatnú. Rovnako by bolo možné kombinovať oba kvantitatívne prístupy. V súlade s tým by mohla aj relatívne malá časť byť kvalifikovaná z dôvodu svojej absolútnej veľkosti ako podstatná.

72. Ďalej vzniká otázka, či kvantitatívne posúdenie možno kombinovať s kvalitatívnym posúdením. Samozrejme, táto otázka vzniká iba v prípadoch, keď je kvalitatívne posúdenie možné. Ak je tomu tak, nič nebráni posúdeniu dotknutých častí oboma metódami.

73. Pri kvalitatívnom posúdení je v každom prípade rozhodujúca technická alebo ekonomická hodnota³⁰. Môže sa teda zohľadniť aj časť, ktorá síce nemá nijaký veľký rozsah, ale je podstatná svojou hodnotou. Napríklad,

29 — GRÜTZMACHER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, s. 340.

30 — GASTER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 25, odsek 495; GRÜTZMACHER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, s. 340; VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 15 o článku 7.

pokiaľ ide o hodnotu zoznamov v oblasti športu, môže uviesť ich úplnosť a presnosť.

74. Ekonomická hodnota dotknutej časti sa vo všeobecnosti meria prostredníctvom poklesu dopytu³¹ spôsobeného skutočnosťou, že dotknutá časť nie je extrahovaná alebo reutilizovaná za trhových podmienok, ale nejakým iným spôsobom. Dotknutú časť a jej ekonomickú hodnotu tiež možno posudzovať z pohľadu porušovateľa, a teda z hľadiska toho, čo osoba extrahujúca alebo reutilizujúca databázu ušetrila.

75. S prihliadnutím na účel sledovaný článkom 7 smernice, teda ochranu vkladu, bude musieť byť pri posudzovaní toho, či bola dotknutá podstatná časť, vždy zohľadnený vklad vynaložený zostavovateľom databázy³². Z odôvodnenia č. 42 totiž vyplýva, že cieľom zákazu extrakcie a reutilizácie je zabrániť poškodeniu vkladov³³.

76. Teda vklady a najmä náklady na získanie údajov môžu byť tiež faktorom pri posudzovaní hodnoty dotknutej časti databázy³⁴.

77. Smernica neobsahuje žiadnu legálnu definíciu hranice, po prekročení ktorej sa časť stáva podstatnou. Podľa jednomyselného názoru právnej teórie zákonodarca Spoločenstva zámerne ponechal takéto vymedzenie judikatúre³⁵.

78. Nemožno však pripustiť, aby otázka, či je dotknutá podstatná časť, závisela od závažnosti spôsobenej škody³⁶. Príslušný odkaz v odôvodnení, a síce na konci odôvodnenia č. 42, nestačí na to, aby stanovil hranicu ochrany tak vysoko. Je okrem toho diskutabilné, či sa vôbec možno opierať o „značnú škodu“ ako o kritérium pre definovanie podstatnosti, pretože odôvodnenie č. 42 by mohlo byť vykladané aj tak, že „značná škoda“ sa považuje za dodatočnú podmienku v prípadoch, v ktorých je dotknutá podstatná časť, teda v prípadoch, keď už bol podstatný charakter preukázaný. Dokonca ani „vážne ekonomické a technické dôsledky“ zakáza-

31 — KRÁHN: už citované dielo v poznámke pod čiarou 12, s. 162.

32 — Pozri GUGLIELMETTI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 16, s. 186; KRÁHN: už citované dielo v poznámke pod čiarou 12, s. 161, a LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 172.

33 — V uvedenom ohľade podľa niektorých názorov je dostatočná teoretická pravdepodobnosť škody pozri LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 173; pozri SPEYART, H. M. H.: De databank-richtlijn en haar gevolgen voor Nederland, in: *Informatierecht — AMI 1996*, s. 171 (174).

34 — DOUTRELEPONT, C.: Le nouveau droit exclusif du producteur de bases de données consacré par la directive européenne 96/6/CE du 11 Mars 1996: un droit sur l'information?, in: *Mélanges en hommage à Michel Waelbroeck*, 1999, s. 903 (913).

35 — DOUTRELEPONT: už citované dielo v poznámke pod čiarou 34, s. 913; GASTER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 25, bod 496; LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 171; VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 15 o článku 7.

36 — Pozri však KARNELL: už citované dielo v poznámke pod čiarou 4, s. 1000; KRÁHN: už citované dielo v poznámke pod čiarou 12, s. 163.

ných konaní, na ktoré odkazuje odôvodnenie č. 8, nemôžu odôvodňovať príliš prísne posudzovanie vo vzťahu ku škode. Obe odôvodnenia slúžia skôr na zdôraznenie hospodárskej nevyhnutnosti ochrany databáz.

79. Čo sa týka posúdenia dotknutých častí databázy v prejednávanej veci, je nesporné, že ku konaniu dochádza týždenne. To nastoľuje otázku, či v prípade relatívneho prístupu, majú byť dotknuté časti porovnávané s databázou ako celkom alebo s celkom v príslušnom týždni. Napokon, bolo by možné sčítať všetky časti dotknuté každý týždeň počas celej sezóny a až takto získaný súčet porovnať s databázou ako celkom.

80. Výklad preto rešpektuje účel práva *sui generis* len vtedy, ak je urobené porovnanie na rovnakom časovom základe tak pre dotknutú časť, ako aj pre celok. Takéto porovnanie sa môže vykonať buď na týždennom základe alebo na sezónnom základe. Pokiaľ je dotknutá viac ako polovica zápasov, môže byť dotknutá časť v každom prípade označená za podstatnú. Ale aj menšia časť ako polovica, posudzovaná vo vzťahu ku všetkým zápasom dohromady, môže postačovať, pokiaľ je podiel v niektorých kategóriách, ako napríklad v Premier League, vyšší.

81. V prípade absolútneho posudzovania by dotknuté časti museli byť sčítané až do dosiahnutia vyššie uvedenej hranice, po prekročení ktorej sú časti podstatné. Takto je možné zistiť okamih, od ktorého možno hovoriť o tom, že sú dotknuté podstatné časti.

2) Zákazy týkajúce sa podstatnej časti obsahu databázy (štvrtá prejudiciálna otázka)

82. Z práva zostavovateľa zamedziť určitým konaniam zakotveného v článku 7 ods. 1 smernice vyplýva zákaz takých konaní, teda extrakcie a/alebo reutilizácie. Tieto konania sú preto označené za „nedovolené“ vo viacerých odôvodneniach³⁷.

83. Budem sa teraz venovať výkladu pojmov „extrakcia“ a „reutilizácia“. V tejto súvislosti je potrebné vylóžiť zodpovedajúce legálne definície v článku 7 ods. 2 smernice. Treba mať tiež na zreteli cieľ smernice zaviesť nový druh práva. Túto pomôcku bude treba zohľadniť ako usmernenie pri výklade oboch pojmov.

37 — Pozri napríklad odôvodnenia č. 8, 41, 42, 45 a 46.

84. Pre obe zakázané konania platí, že nezáleží na celi alebo úmysle používateľa obsahu databázy. Nie je rozhodujúce ani to, či je použitie čisto obchodné alebo nie. Rozhodujúce sú iba definičné znaky oboch legálnych definícií.

85. Na rozdiel od ustanovenia článku 7 ods. 5 sa obe zakázané konania neobmedzujú iba na opakované a systematické úkony. Keďže sa konania zakázané podľa článku 7 ods. 1 musia týkať podstatných častí obsahu databázy, zákonodarca Spoločenstva na nich kladie miernejšie požiadavky, ako sú tie, ktoré sa uplatňujú na nepodstatné časti podľa článku 7 ods. 5.

86. V tejto súvislosti treba poukázať na chybu v konštrukcii smernice³⁸. Keďže sa legálna definícia článku 7 ods. 2 vzťahuje tak na celok, ako aj na podstatnú časť, zbytočne opakuje podmienku stanovenú článkom 7 ods. 1. V kombinácii s článkom 7 ods. 5 dokonca legálna definícia stanovená v článku 7 ods. 2 obsahuje rozpor. Článok 7 ods. 5 totiž zakazuje extrakciu a reutilizáciu nepodstatných častí. Výklad pojmov extrakcie a reutilizácie so zreteľom na legálnu definíciu

v článku 7 ods. 2 prináša zvláštny výsledok, že článok 7 ods. 5 zakazuje určité konania vo vzťahu k nepodstatným častiam, iba keď sa také konania týkajú celku alebo podstatných častí.

87. Niekoľko účastníkov konania poukázalo na súťažný aspekt. Tento aspekt je potrebné posúdiť s prihliadnutím na skutočnosť, že konečná verzia smernice neobsahuje pravidlá o udeľovaní zákonných licencií, o ktorých Komisia pôvodne uvažovala.

88. Odporcovia rozsiahlej ochrany zostavovateľa databázy majú obavy, že rozsiahla ochrana spôsobuje nebezpečenstvo vytvorenia monopolov, najmä v prípade dovtedy voľne prístupných údajov. Napríklad zostavovateľ, ktorý má dominantné postavenie na trhu, by mohol toto postavenie zneužiť. V tejto súvislosti treba mať na zreteli to, že smernica nebráni uplatňovaniu pravidiel hospodárskej súťaže primárneho a sekundárneho práva. Konanie v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže zo strany zostavovateľov databáz stále podlieha uvedeným pravidlám. To vyplýva tak z odôvodnenia č. 47, ako aj z článku 16 ods. 3 smernice, podľa ktorých má Komisia overiť, či uplatňovanie práva sui generis viedlo k zneužitiu dominantného postavenia alebo k inému narušeniu slobodnej hospodárskej súťaže.

38 – Pozri KOUMANTOS: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, s. 121.

89. V tomto konaní bola tiež nastolená otázka právneho režimu voľne dostupných údajov. V tejto súvislosti vlády, ktoré vstúpili do konania, vyjadrili názor, že smernica nechráni verejné údaje.

90. V tomto ohľade treba predovšetkým zdôrazniť, že ochrana sa vzťahuje na obsah databázy a nie na údaje. Riziku, že ochrana by sa mohla rozšíriť na informácie obsiahnuté v databáze možno čeliť po prvé reštriktívnym výkladom smernice v tejto časti tak, ako sa to navrhuje tu. Po druhé v prípade potreby existuje povinnosť použiť vnútroštátne nástroje alebo nástroje Spoločenstva v oblasti práva hospodárskej súťaže.

91. Pokiaľ ide o ochranu údajov, ktoré tvoria obsah databázy, ktorú používateľ údajov nepozná, je potrebné poukázať na to, že smernica zakazuje iba určité konania, totiž extrakciu a reutilizáciu.

92. Zatiaľ čo zákaz extrakcie upravený v smernici predpokladá znalosť databázy, nemusí tomu tak byť v prípade reutilizácie. K tejto otázke sa vrátim v súvislosti s reutilizáciou.

a) Pojem „extrakcia“ v zmysle článku 7 smernice

93. Pojem „extrakcia“ v článku 7 ods. 1 smernice treba vykladať na základe legálnej definície v článku 7 ods. 2 písm. a).

94. Prvým prvkom je prenos obsahu databázy na iný nosič, pričom tento prenos je buď trvalý alebo dočasný. Zo spojenia „akýmkoľvek prostriedkom a akoukoľvek formou“ vyplýva, že zákonodarca Spoločenstva chápe pojem „extrakcia“ extenzívne.

95. Uvedený pojem sa teda vzťahuje nielen na prenos na nosič rovnakého druhu³⁹, ale aj na iný druh nosiča⁴⁰. To znamená, že aj jednoduché vytlačenie údajov patrí do definície „extrakcie“.

96. Okrem toho pojem „extrakcia“ nie je možné chápať tak, že na to, aby sa zákaz uplatnil, sa extrahované časti už nesmú nachádzať v databáze. Pojem „extrakcia“ však

39 — VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 19 o článku 7.

40 — GASTER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 25, bod 512.

nemožno vykladať ani tak extenzívne, aby zahŕňal aj nepriamy prenos. Vyžaduje sa skôr priamy prenos na iný nosič údajov. Na rozdiel od „reutilizácie“ sa nevyžaduje žiaden verejný prvok. Stačí aj súkromný prenos.

97. Pokiaľ ide o druhý prvok, teda dotknutý predmet databázy („celok alebo podstatná časť“), je možné odkázať na výklad o podstatnom charaktere.

98. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby vyššie uvedené kritériá uplatnil na konkrétny skutkový stav v konaní vo veci samej.

b) Pojem „reutilizácia“ v zmysle článku 7 smernice

99. Podľa legálnej definície v článku 7 ods. 2 písm. b) smernice sa reutilizácia týka sprístupnenia údajov verejnosti.

100. Zámerným použitím pojmu „reutilizácia“ namiesto „ďalšie použitie“ chcel zákonodarca Spoločenstva zdôrazniť, že ochrana sa má vzťahovať aj na nekomerčné používanie.

101. Prostriedky „reutilizácie“ vymenované v legálnej definícii, ako sú reutilizácia „rozširovaním duplikátov“, „nájomom“, „priamym prepojením“ treba chápať jednoducho ako neúplný zoznam príkladov, ako to vyplýva z dodatku „alebo inými formami prenosu“.

102. V prípade pochybností treba pojem „sprístupnenie“ vykladať extenzívne⁴¹, ako to naznačuje použitie dodatku „akúkoľvek formu“ v článku 7 ods. 2 písm. b). Na druhej strane v tomto pojme nie sú zahrnuté samotné myšlienky⁴² alebo vyhľadávanie informácií ako také s použitím databázy⁴³.

103. Viacerí účastníci konania vyjadrili názor, že údaje boli verejne známe. Zistiť, či tomu tak za konkrétnych okolností bolo, je vecou vnútroštátneho súdu.

41 — VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 27 o článku 7.

42 — VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 31 o článku 7.

43 — GRÜTZMACHER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, s. 336.

104. Aj keby však vnútroštátny súd dospel k záveru, že údaje sú verejne známe, nebráni to tomu, aby boli chránené tiež časti databázy obsahujúcej verejne známe údaje.

„reutilizácia“ zahŕňa aj nepriame prostriedky získavania obsahu databázy. Pojem „prenos“ preto musí byť vykladaný extenzívne⁴⁴.

105. Článok 7 ods. 2 písm. b) smernice obsahuje totiž pravidlá o vyčerpaní práva. Právo sa vyčerpáva iba za určitých podmienok. Jedna z uvedených podmienok je opísaná ako „prvý predaj duplikátu databázy“. Z toho možno vyvodzovať, že právo sa vyčerpáva iba prostredníctvom takýchto fyzických predmetov. Ak k reutilizácii dôjde inak ako prostredníctvom rozmnoženiny, duplikátu, nedochádza k vyčerpaniu. Čo sa týka on-line prenosu, uvedená zásada je výslovne zakotvená v odôvodnení č. 43. Ochrana poskytovaná právom *sui generis* sa teda nevzťahuje iba na prvé „sprístupnenie verejnosti“.

106. Keďže smernica nestanovuje počet použítí nasledujúcich po prvom „sprístupnení verejnosti“, nehrá tento počet žiadnu úlohu. Ak sa teda použitie týka podstatnej časti obsahu databázy, táto je chránená, aj keď bola získaná z nezávislého zdroja, ako je printové médium alebo internet, a nie zo samotnej databázy. Na rozdiel od extrakcie

107. Je na vnútroštátnom súde, aby uplatňoval vyššie uvedené kritériá na konkrétne skutočnosti konania vo veci samej.

3) Zákazy týkajúce sa nepodstatných častí obsahu databázy (piata prejudiciálna otázka)

108. Ako už bolo uvedené, článok 7 ods. 5 smernice upravuje zákaz extrakcie a/alebo reutilizácie nepodstatných častí obsahu databázy. Toto ustanovenie sa líši od článku 7 ods. 1 po prvé v tom, že nezakazuje každú extrakciu a/alebo reutilizáciu ale zakázané sú iba kvalifikované konania. Tieto musia byť „opakované a systematické“. Po druhé, zákaz v článku 7 ods. 5 sa líši od zákazu v článku 7 ods. 1 jeho predmetom. Tento zákaz sa uplatňuje dokonca aj na nepodstatné časti. Po tretie, aby zmiernil túto menej prísnu požiadavku vo vzťahu ku požiadavke uvedenej v článku 7 ods. 1, článok 7 ods. 5 vyžaduje, aby mali zakázané konania určité dôsledky. V tejto súvislosti článok 7 ods. 5 poskytuje dve alternatívy: zakázané konania

44 — VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 38 o článku 7.

musia byť buď v rozpore so zvyčajným využívaním uvedenej databázy alebo musia neprimerane poškodzovať oprávnené záujmy zostavovateľa databázy.

109. Pokiaľ ide o vzťah medzi konaním a dôsledkom, treba toto ustanovenie chápať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby každé samostatné konanie viedlo k jednému z dvoch dôsledkov, ale že k takémuto dôsledku musí viesť celkový výsledok konania⁴⁵. Cieľom článku 7 ods. 5 smernice a článku 7 ods. 1 je ochrana výnosu z vkladu.

110. Výklad článku 7 však spôsobuje všeobecný problém v tom zmysle, že na rozdiel od spoločnej pozície je formulácia konečnej verzie smernice v nemeckom jazyku trochu slabšia. Podľa tejto formulácie stačí, aby konanie „viedlo“ („hinausläuft“) k jednému z uvedených dôsledkov, skôr ako by ho „malo“ („gleichkommt“). Ostatné jazykové verzie sú formulované jednoznačnejšie a v zásade sa týkajú extrakcie a/alebo reutilizácie, ktorá je v rozpore so zvyčajným využívaním uvedenej databázy alebo ktorá neprimerane poškodzuje oprávnené záujmy zostavovateľa databázy, alebo stanovujú protiprávne alebo poškodzujúce konania.

111. V tejto súvislosti sa treba zaoberať aj súvisiacimi ustanoveniami medzinárodného práva. Oba dôsledky uvádzané v článku 7 ods. 5 smernice sú inšpirované článkom 9 ods. 2 Bernského dohovoru v revidovanom znení a predovšetkým prvými dvoma z trojice podmienok, ktoré sú v ňom uvedené. To však neznamená, že tieto dve ustanovenia treba vykladať rovnako.

112. Po prvé článok 9 Bernského dohovoru v revidovanom znení má iný účel. Uvedené ustanovenie poskytuje zmluvným stranám oprávnenie odchyliť sa od prísneho pravidla ochrany za predpokladu dodržania trojice podmienok. V článku 9 smernice je upravená konštrukcia tohto druhu, teda, možnosť výnimky pre členské štáty.

113. Po druhé článok 9 Bernského dohovoru v revidovanom znení sa odlišuje v tom, že neformuluje „rozpor so zvyčajným využívaním“ a „neprimerané poškodzovanie“ ako alternatívy, ale ako dve z trojice kumulatívnych podmienok⁴⁶.

45 — LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 181; VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 18 o článku 7, poznámka 225.

46 — RICKETSON, S.: *The Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works: 1886 — 1986*, 1987, s. 482.

114. Iné pravidlo medzinárodného práva podobné článku 7 ods. 5 smernice možno nájsť v článku 13 dohody TRIPS a niektorých dohodách Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO). Keďže však tieto uvedené pravidlá boli prijaté po smernici, nemalo by sa na ne prihliadať.

115. Pokiaľ ide o výklad článku 13 dohody TRIPS, možno vzniesť podobné výhrady ako v súvislosti s Bernským dohovorom v revidovanom znení. Článok 13 totiž, podobne ako článok 9 Bernského dohovoru v revidovanom znení, povoľuje členom obmedzenia a výnimky z výlučných práv. Na rozdiel od článku 9 Bernského dohovoru v revidovanom znení však oba dôsledky, teda „rozpor so zvyčajným využívaním“ a „nepriemerané poškodzovanie“, sú stanovené ako alternatívy, tak, ako je tomu v smernici.

116. Tieto úvahy ukazujú, že výklad týchto ustanovení medzinárodného práva nemožno preniesť na článok 7 ods. 5 smernice.

117. Extrakcia a reutilizácia zakázané podľa smernice, ako aj dôsledky týchto konaní upravené smernicou majú spoločné to, že na cieľi sledovanom týmito konaniami, nezáleží. Článok 7 ods. 5 smernice nemožno pri neexistencii akéhokoľvek pravidla týkajúceho sa cieľa vykladať inak. Ak by zákonodarca Spoločenstva chcel, aby bol zohľadňovaný cieľ, mohol v článku 7 smernice použiť takú formuláciu, aká je v článku 9 písm. b) smernice.

a) „Opakovaná a systematická extrakcia a/ alebo reutilizácia“

118. Zmyslom požiadavky na „opakované a systematické“ konania je zabrániť tomu, aby po sebe nasledujúcimi konaniami, z ktorých každé sa týka iba nepodstatnej časti, došlo k odňatiu ochrany⁴⁷.

119. Na druhej strane nie je jasné, či článok 7 ods. 5 upravuje dve alternatívne alebo dve kumulatívne podmienky. Každý výklad by mal na úvod odkázať na znenie ustanovenia. To však neposkytuje žiaden jednoznačný

⁴⁷ — GASTER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 25, bod 558.

výsledok. Niektoré jazykové verzie spájajú dve podmienky s „a“⁴⁸, iné s „alebo“⁴⁹. Väčšina jazykových verzií, ako aj účel smernice však naznačujú, že obe podmienky treba chápať ako kumulatívne⁵⁰. Toto ustanovenie sa teda netýka opakovanej, ale nie systematickej extrakcie nepodstatnej časti obsahu databázy.

škode na investícii uvádzané ako dôvod pre zákaz určitých konaní. V odôvodnení č. 48 je cieľ ochrany zakotvený v smernici výslovne opísaný „ako prostried[ok] na zabezpečenie odmeny zostavovateľom databázy“.

120. O opakované a systematické konanie ide vtedy, keď sa uskutočňuje v pravidelných intervaloch, napríklad týždenne alebo mesačne. Čím je trvanie kratšie a čast dotknutá každým konaním menej rozsiahla, tým musia byť konania častejšie na to, aby celkovo dotknutá časť spĺňala jednu z dvoch podmienok uvedených v článku 7 ods. 5 smernice.

122. To potvrdzuje, že pojem „zvyčajné využívanie“ treba vykladať extenzívne. Pojem „v rozpore s... využívaním“ teda musí byť chápaný nielen v technickom zmysle, v rámci ktorého sa zohľadňujú iba dôsledky týkajúce sa technických možností využívania databázy. Naopak, článok 7 ods. 5 sa vzťahuje aj na výlučne ekonomické dôsledky pre zostavovateľa databázy. Ide o ochranu ekonomického úžitku získaného z databázy za zvyčajných okolností⁵¹.

b) Pojem „zvyčajné využívanie“ v zmysle článku 7 ods. 5 smernice

121. Pojem „zvyčajné využívanie“ v článku 7 ods. 5 smernice treba vykladať s prihliadnutím na účel uvedenej ochrannej klauzuly. To vyplýva najmä z odôvodnení smernice. V odôvodnení č. 42 je zabránenie

123. Článok 7 ods. 5 treba teda uplatniť nielen na konania, ktoré vedú k vytvoreniu konkurenčného výrobku, ktorý sa potom dostáva do sporu s využitím databázy zostavovateľom⁵².

48 — Väčšina románskych jazykov a nemecká, anglická a grécka verzia.

49 — Španielska, švédsko a fínska verzia.

50 — LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 181; VON LEWINSKI: už citované dielo v poznámke pod čiarou 7, bod 17 o článku 7.

51 — To je tiež v súlade s výkladom článku 13 dohody TRIPS zo strany orgánu WTO (WT/DS160/R z 27. júla 2000, 6.183).

52 — LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 181.

124. V konkrétnych prípadoch sa môže článok 7 ods. 5 vzťahovať na využívanie potenciálnych trhov doteraz nevyužívaných zostavovateľom databázy. V súlade s tým napríklad stačí, ak osoba extrahujúca alebo reutilizujúca údaje neplatí licenčné poplatky zostavovateľovi databázy. Ak by takéto konania boli dovolené, poskytlo by to podnet pre iné osoby extrahovať alebo reutilizovať obsah databázy bez platenia licenčných poplatkov⁵³. Ak by teda existovala možnosť bezplatného využívania databázy, malo by to vážne následky na hodnotu licencií. To by viedlo k zníženiu príjmov.

125. Pravidlo sa neobmedzuje na prípad, keď chce zostavovateľ databázy využívať jej obsah rovnako ako osoba extrahujúca alebo reutilizujúca údaje. Rovnako je bez významu skutočnosť, že zostavovateľ databázy nemôže využívať jej obsah rovnako ako osoba, ktorá ju extrahuje alebo reutilizuje z dôvodu právnym predpisom uloženého zákazu.

126. Napokon „rozpor s... využívaním“ nesmie byť vykladaný tak reštriktívne, aby sa zabránilo jeho úplnému využívaniu. Podľa všetkých jazykových verzií okrem nemeckej je zákaz uplatniteľný, len čo dôjde k akémukoľvek konfliktu s využívaním, teda dokonca

aj v prípade negatívnych účinkov v malom rozsahu. Tam tiež leží hranica, nad ktorou možno predpokladať škodu zostavovateľovi databázy, spúšťajúc tak zákaz.

127. Ako na to poukázali mnohí účastníci konania, je na vnútroštátnom súde, aby na základe vyššie uvedených kritérií posúdil konkrétne konania a ich účinok na databázu, o ktorú ide v konaniach.

c) Pojem „neprimerane poškodzuje“ v zmysle článku 7 ods. 5 smernice

128. Pokiaľ ide o výklad pojmu „neprimerane poškodzuje“ v článku 7 ods. 5 smernice, treba predovšetkým pripomenúť, že pri revízii Bernského dohovoru už prebehla diskusia o tom, je či taký vágny právny pojem vôbec použiteľný. Pre výklad pojmu „neprimerane poškodzuje“ je nevyhnutné zdôrazniť jeho rozdiely vo vzťahu ku „zvyčajnému využívaniu“.

53 — Pozri WT/DS160/R z 27. júla 2000, 6.186.

129. Čo sa týka rozsahu ochrany, predmetné ustanovenie kladie menšie požiadavky na výraz „neprimerane poškodzuje“ ako na „zvyčajné využívanie“, pretože v skôr uvedenom prípade sú chránené „oprávnené záujmy“. Ochrana preto ide nad rámec právnej situácie a zahŕňa tiež „oprávnené“ záujmy a nie iba záujmy vyplývajúce zo zákona.

nemožno vykladať tak reštriktívne. Inak by zákonodarca Spoločenstva aj tu vyžadoval škodu alebo dokonca značnú škodu spôsobenú zostavovateľovi.

130. Na zmiernenie článok 7 ods. 5 stanovuje prísnejšie požiadavky pokiaľ ide o dôsledky nedovolených konaní. Tieto musia „neprimerane poškodzovať“ a nie iba poškodzovať. Pojem „neprimerane“ však nemožno vykladať tak reštriktívne. Inak by zákonodarca Spoločenstva aj tu vyžadoval škodu alebo dokonca značnú škodu spôsobenú zostavovateľovi.

132. Vklady zostavovateľa a ich návratnosť predstavujú ústredný záujem, na ktorý odkazuje článok 7 ods. 5. Aj tu je teda ekonomická hodnota obsahu databázy východiskovým bodom pri posudzovaní. Ústredným bodom posudzovania sú účinky na skutočné alebo očakávané príjmy zostavovateľa databázy⁵⁴.

131. Na zmiernenie článok 7 ods. 5 stanovuje prísnejšie požiadavky, pokiaľ ide o dôsledky nedovolených konaní. Tieto musia „neprimerane poškodzovať“ a nie iba poškodzovať. Pojem „neprimerane“ však

133. Ako základ pre posúdenie rozsahu ochrany môžeme použiť pojem „zvyčajné využívanie“ Ak uvedený pojem vykladáme reštriktívne, ako pojem, ktorý nezahŕňa ochranu potenciálnych trhov, napríklad nových spôsobov využívania obsahu databázy⁵⁵ budeme musieť kvalifikovať dopad na potenciálne trhy ako poškodenie oprávne-

54 – Pozri WT/DS160/R z 27. júla 2000, 6.229.

55 – LEISTNER: už citované dielo v poznámke pod čiarou 18, s. 182.

ných záujmov zostavovateľa. Či je také poškodenie neprimerané, bude závisieť od okolností konkrétneho prípadu. Skutočnosť, že osoba extrahujúca alebo reutilizujúca údaje je konkurentom zostavovateľa databázy, nemôže byť v tejto oblasti rozhodujúca.

134. Aj v súvislosti s týmto treba pripomenúť, že je na vnútroštátnom súde, aby posúdil konkrétne skutočnosti a určil, či musia byť považované za skutočnosti, ktoré „neprimerane poškodzujú“ oprávnené záujmy zostavovateľa databázy, o ktorú v konaniach ide.

VII — Návrh

135. Preto navrhujem, aby Súdny dvor na položené prejudiciálne otázky odpovedal takto:

„1) Pri posudzovaní otázky, či je databáza výsledkom „podstatného vkladu“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz je účel vkladu irelevantný. Je potrebné zohľadniť aj vklad do databázy na účely zostavenia rozpisov zápasov.

- 2) Pojem „kvalitatívne vyhodnotená podstatná časť obsahu uvedenej databázy“ v článku 7 ods. 1 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že je potrebné zohľadniť technickú alebo komerčnú hodnotu dotknutej časti. Pojem „kvantitatívne vyhodnotená podstatná časť obsahu uvedenej databázy“ v článku 7 ods. 1 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že rozhodujúci je rozsah dotknutej časti. V oboch prípadoch však nestačí zohľadniť len vzťah medzi dotknutou časťou a obsahom ako celkom.

- 3) Ochrana priznaná článkom 7 ods. 1, resp. článkom 7 ods. 5 smernice proti „extrakcii“ obsahu databázy sa obmedzuje na použitie, ktoré je priamym použitím databázy. Ochrana priznaná článkom 7 ods. 1, resp. článkom 7 ods. 5 smernice proti „reutilizácii“ sa vzťahuje aj na použitie obsahu databázy, keď sa tento obsah nachádza v inom zdroji.

- 4) Pojem „zvyčajné využívanie“ v článku 7 ods. 5 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že hospodárskemu využitiu môže majiteľ práva *sui generis* zabrániť aj na potenciálnych trhoch. Pojem „neprimerane poškodzuje“ v článku 7 ods. 5 sa má vykladať v tom zmysle, že oprávnené ekonomické záujmy zostavovateľa sú poškodené v takom rozsahu, že to presahuje určitú hranicu.“